

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	
Komunikacijos teorijos	Komunikacija ir informacija S 008	Komunikacijos	
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS
Paskaitos		Konsultacijos	2 ECTS
Individualus	5 ECTS	Seminarai	

Dalyko anotacija

Dalyko tikslas – analizuoti aktualias komunikacijos mokslų teorijos problemas, mokyklas ir kryptis; lavinti doktorantų kritinius, analitinius gebėjimus, vertinant ir analizuojant istorines arba šiuolaikines komunikacijos lauko problemas, pasitelkiant šiuolaikinę komunikacijos ir medijų teoriją.

Dalyko turinys

Komunikacijos teorijos, jų esminės nuostatos, pagrindinės sąvokos. Pagrindinės komunikacijos teorijos mokyklos ir autoriai. Socialinės teorijos, taikomos komunikacijos moksluose. Komunikacijos proceso modeliai. Semiotiniai, struktūriniai modeliai. Psichologiniai poreikiai ir socialinės komunikacijos funkcijos. Teksto ir vaizdo raiška, komunikacijos ypatumai ir kultūra. Medijos ir medijų diskursas, medijų retorika. Komunikacijos tyrimo metodai.

Komunikacijos klasifikavimas pagal kontekstus. Komunikacijos kontekstų sąveikos. Tarpasmeninės komunikacijos teorinės išvalgos. Organizacijų komunikacija, pagrindinės komunikacijos valdymo programos. Integruotos komunikacijos teorinės prieigos, integruotos komunikacijos elementai, jų sąsajos ir sąveika. Grupės komunikacijos analizės teoriniai modeliai. Vidinės organizacijos komunikacijos problematika, pagrindinės teorijos. Organizacijos kultūra ir tapatybė. Korporatyvinės komunikacijos vadyba. Organizacijos įvaizdis ir organizacijos reputacija. Organizacijos komunikacijos tyrimai. Socialinių tinklų taikymas korporatyvinėje komunikacijoje.

Viešoji komunikacija. Viešosios komunikacijos diskurso tyrimai. Socialinės medijos diskurso ypatumai. Politinės komunikacijos pagrindinės teorinės koncepcijos. Politinės komunikacijos ir žiniasklaidos sąveikos. Pilietinio dalyvavimo komunikacija. Interneto ir mobilios komunikacijos įtaka politikos komunikacijai. Globali, tarptautinė, tarpkultūrinė komunikacija.

Masinė komunikacija kaip viešosios sferos elementas. Masinė komunikacija kaip sistema ir komunikacijos teorijos objektas. Masinių komunikacijų struktūra ir institucijos, jų kaitos priežastys ir tendencijos. Masinių komunikacijų funkcijos. Kritinės masinių komunikacijų teorijos. Masinės komunikacijos tyrimo objektai ir metodai. Masinių komunikacijų pranešimai, jų tyrimo metodai, modeliai. Masinių komunikacijų auditorija, jos tyrimo metodai, pagrindinės teorijos – kritinės, normatyvinės. Masinių komunikacijų efektų teorijos. Masinių komunikacijų poveikis kultūrai, jų vieta kultūros struktūroje.

Vaizdo komunikacija ir jos tyrimų metodai (turinio, kompozicijos, semiotinis, psichoanalitinis, diskurso, auditorijos tyrimai). Vizualinė medžiaga kaip tyrimo šaltinis ir sklaidos apie tyrimų rezultatus priemonė. Vaizdo retorikos sampratos ir tyrimai komunikacijos moksluose. Socialinis vaizdo fenomenų poveikumas. Kritiniai vizualumo tyrimai.

Studijų metodai

1. Individualios konsultacijos su dalyką kuriojančiais dėstytojais.
2. Individualus mokslinės literatūros studijavimas ir mokslinio referato rengimas pagal dalyką kuriojančių dėstytojų suformuluotus klausimus.

Vertinimo metodai

1. Mokslinis referatas (30 000–40 000 spaudos ženklų) dalyką kuriojančių dėstytojų suformuluotų klausimų pagrindu.
2. Diskusija žodžiu mokslinio referato pagrindu.

Pagrindinė literatūra

- BARAN, Stanley J.; DAVIS, Dennis K. 2010. *Mass Communication Theory: Foundations, Ferment, and Future*. WADSWORTH Cengage Learning.
- CASTELS, Manuel. *Communication power*. London, 2012.
- FINN, Jonathan. *Visual Communication and Culture: Images in Action*. OUP Canada, 2012.
- FISKE, John. *Populiariosios kultūros supratimas*. Vilnius, 2008. 174 p.
- FORTNER, Robert S. (Ed.), FACKLER, P. Mark (Ed.). 2014. *The Handbook of Media and Mass Communication Theory*. Wiley-Blackwell.
- HOLMES, David. *Communication theory: media, technology and society*. London, 2005. 255 p.
- JENSEN, Klaus Bruhn. *A handbook of media and communication research: qualitative and quantitative methodologies*. London, New York, 2007. 332 p.
- LITTLEJOHN, SW, FOSS, K. *Theories of Human communication*. Belmont. CA, 2008.
- Mass communication research methods: Anders Hansen ...* [et al.]. Basingstoke, 2003. 350 p.
- MCQUAIL, D. *McQuail's mass communication theory*. London, 2012.
- OLSON, C. Lester; FINNEGAN, A. Cara; HOPE, S. Diane. *Visual Rhetoric: A Reader in Communication and American Culture*. Sage Publications, 2008.
- ROSE, Gillian. *Visual Methodologies*. Sage Publications, 2016.
- SPARKS, G. G. *Media effects research: a basic overview*. Belmont [Calif.], 2006. 250 p.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Pedag. vardas	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Elena Macevičiūtė	Dr.	Prof.	MANŽUCH, Zinaida; MACEVIČIŪTĖ, Elena. Digital comics reading program for reducing the digital exclusion of people with hearing impairments // <i>Sustainable digital communities: 15th international conference</i> , iConference 2020, Boras, Sweden, March 23–26, 2020 : proceedings. Cham : Springer, 2020. ISBN 9783030436865. eISBN 9783030436872. p. 456–469. (Lecture Notes in Computer Science ; vol. 12051). DOI: 10.1007/978-3-030-43687-2_36.
			MANŽUCH, Zinaida; MACEVIČIŪTĖ, Elena. Getting ready to reduce the digital divide: scenarios of Lithuanian public libraries // <i>Journal of the Association for Information Science and Technology</i> . Hoboken : Wiley. ISSN 2330-1635. eISSN 2330-1643. 2019, first published online, p. [1–13]. DOI: 10.1002/asi.24324.
			MACEVIČIŪTĖ, Elena; MANŽUCH, Zinaida. Conceptualising the role of digital reading in social and digital inclusion // <i>Information research</i> . Sheffield : University of Sheffield. 2018, Vol. 23, no. 4, paper isic1805, p. [1–20]. ISSN 1368-1613.
			BERGSTRÖM, A.; HÖGLUND, L.; MACEVIČIŪTĖ, E.; NILSSON, K.; WALLIN, B.; WILSON, T. D. <i>Books on screens: Players in the Swedish book market</i> . Göteborg: Nordicom, 2017. 237 p.

			GUDINAVIČIUS, Arūnas; MACEVIČIŪTĖ, Elena; WILSON, T. D; ŠUMINAS, Andrius. E-books in academic libraries: results of a survey carried out in Sweden and Lithuania. <i>Information Research</i>. Sheffield: University of Sheffield. 2017, 22(3), paper 762. ISSN 1368-1613. Retrieved from http://InformationR.net/ir/22-3/paper762.html (Archived by WebCite® at http://www.webcitation.org/6tRSbGQQR).
Renata Matkevičienė	Dr.	Doc.	MATKEVIČIENĖ, Renata. How media constructs topics on public interest: case of internet media reaction to the political corruption scandal in Lithuania in 2016 // <i>Public interest communication: selected articles</i> / editor-in- chief Renata Matkevičienė, Andris Petersons. Riga : Turība University, Ltd., 2019. p. 64–77. ISBN 9789934543227.
			MATKEVIČIENĖ, Renata. Politikų ir žiniasklaidos sąveikos: cinizmas kaip politinės komunikacijos stilius = Interactions of politicians and media: cynicism as political communication style // <i>Parlamento studijos</i>. Vilnius: Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. 2019, Nr. 26, p. 26–44. ISSN 1648-9896. eISSN 1822-749X. Prieiga per internetą: <http://www.parlamentostudijos.lt/Nr26/files/26-44.pdf>.
			STONKIENĖ, Marija; MATKEVIČIENĖ, Renata. Public interest in the Lithuanian media: protection of human rights initiated by individual as a case of the public interest in the Lithuanian online media // <i>Public interest communication: selected articles</i> / editor-in- chief Renata Matkevičienė, Andris Petersons. Riga : Turība University, Ltd., 2019. p. 95–129. ISBN 9789934543227
			TAMUTIENĖ, Lina; MATKEVIČIENĖ, Renata. Quality in the higher education sector: comparison of communication of criteria for quality assurance in webpages of state universities in Lithuania and Latvia. <i>Acta Prosperitatis</i>. Riga, Turība University, 2019, No. 10, p. 109–130. ISSN 1691-6077.
			MATKEVIČIENĖ, Renata; STONKIENĖ, Marija. Viešasis interesas žiniasklaidoje: asmens iškelta vartotojų teisių apsaugos problema kaip viešojo intereso atvejis Lietuvos interneto žiniasklaidoje // <i>Informacijos mokslai</i>. Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla. 2018, t. 82, p. 36–49. ISSN 1392-0561. eISSN 1392-1487.
			MATKEVIČIENĖ, Renata. Trust In Governmental Institutions Is The Main Requirement For Effective New Public Governance. <i>New Media and New Public Governance: The Strategic Communication Approach</i>. Vilnius University, Turība University. – Trnava : University of Ss. Cyril and Methodius, 2017. p. 15–38. ISBN 978-80-8105-844-8.
			ALEKNONIS, Gintaras; MATKEVIČIENĖ, Renata. Populism in Lithuania: defining the research tradition.

			<i>Baltic journal of law & politics</i> . Kaunas : Vytautas Magnus University ; Warsaw : Versita. 2016, Vol. 9, Nr. 1, p. 26–48. ISSN 2029-0454.
			STONKIENĖ, Marija; MATKEVIČIENĖ, Renata; VAIGINIENĖ, Erika. Evaluation of the national higher education system's competitiveness: theoretical model. <i>Competitiveness review</i> . Bingley : Emerald Group Publishing. 2016, Vol. 26, Iss. 2, p. 116–131. ISSN 1059-5422. eISSN 2051-3143.
			MATKEVIČIENĖ, Renata. Žiniasklaidos atskaitingumas ir žurnalisto atsakomybė Žiniasklaidos atskaitingumas ir žurnalisto atsakomybė (sud. Jolanta Mažylė). Vilnius: „Petro ofsetas“, 2016. 224 p. iliustr.
			MATKEVIČIENĖ, Renata. Pasitikėjimas – esminė valdžios institucijų ir visuomenės sąveikos sąlyga. Žiniasklaidos atskaitingumas ir žurnalisto atsakomybė / [Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija, Mykolo Romerio universitetas]. Vilnius: Mykolo Romerio universitetas, 2016. p. 77–90. ISBN 9789955198048.
Renata Šukaitytė-Coenen	Dr.	Doc.	MIKONIS-RAILIENĖ, Ana; ŠUKAITYTĖ, Renata; MARTIŠIUS, Mantas; STONYTĖ, Renata; Mikonis-Railienė, Ana (sudaryt.); Šukaitytė, Renata (sudaryt.). <i>Politinis lūžis ekrane: (po) komunistinė transformacija Lietuvos dokumentiniame kine, videokronikoje ir televizijoje</i> . Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2020. 374 p. ISBN 9786090703625. eISBN 9786090703632.
			MAZIERSKA, Ewa; ŠUKAITYTĖ, Renata. Representation of poverty in Polish, Lithuanian and Latvian documentary films of the postcommunist period // <i>Studies in Eastern European cinema</i> . London : Taylor&Francis. ISSN 2040-350X. eISSN 2040-3518. 2020, vol. 11, iss. 1, p. 67–81. DOI: 10.1080/2040350X.2018.1465672.
			ŠUKAITYTĖ, Renata; Mazierska, Ewa. Representation of Poverty in Polish, Lithuanian and Latvian Documentary Films of the Postcommunist Period // <i>Studies of Eastern European Cinema</i> , Routledge (Francis & Taylor leidėjų grupė), 2018, Vol. 9, no 1.
			ŠUKAITYTĖ, Renata. Šaltasis karas, Sovietų Sąjungos griūtis ir Baltijos šalių nepriklausomybė Jaak Kilmi „Disko ir atominis karas“ ir Jono Meko „Lietuva ir SSRS žlugimas“ filmuose // <i>Socialinės tikrovės mediacija: kultūra, politika ir visuomenė</i> / sudarytojai Renata Šukaitytė, Kęstas Kirtiklis. Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2018. p. 105–129. ISBN 9786094599316.
			ŠUKAITYTĖ, Renata. The new businesses, lifestyles and subjectivities in Lithuanian cinema since 2000. <i>East, West and Centre: Reframing post-1989 European Cinema</i> / edited by Michael Gott, Todd Herzog [Elektroninis išteklius]. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2016.

			p. 175–190. eISBN 9781474408592.
Rita Repšienė	Dr.	Doc.	REPŠIENĖ, Rita. Šiuolaikinės medijos, „naujoji“ mitologija ir kultūros (de)komunikacija, <i>Medijų mitai ir mitai kaip medijos</i> . Vilnius: LKTI, 2018, p. 14–31. Lietuvos kultūros tyrimai, 10. ISSN 2029-8560.
			REPŠIENĖ, Rita. Naujosios medijos, „prarastos“ temos ir šiuolaikinės kultūros studijos, <i>Kultūra tinklaveikos visuomenėje: tapatybės industrija</i> , Vilnius: LKTI, 2017, p. 67–82. ISBN 978-9955-868-99-6.
			REPŠIENĖ, Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimas: realybė, vizijos ir vertės dilema, <i>Valstybė ir kultūra: pasitinkant Lietuvos valstybės atkūrimo 100-metį</i> , Vilnius: Lietuvos kultūros tyrimų institutas, 2017, p. 49–69. Lietuvos kultūros tyrimai, 9. ISSN 2029-8560.
			<i>Kultūra tinklaveikos visuomenėje: tapatybės industrija</i> , Sudarytojos Rita REPŠIENĖ, Odeta ŽUKAUSKIENĖ, Vilnius: LKTI, 2017. 200 p. ISBN 978-9955-868-99-6.
			REPŠIENĖ, Rita. The Song Celebration as Power of Cultural Memory and a Mission of Modernity (with Odeta Žukauskienė), <i>Culture Crossroads</i> , Ed. Anda Laķe. Riga: the Latvian Academy of Culture, 2016, Vol. 9, p. 20–35, ISSN 2500-9974. Leidinys priklauso EBSCO duomenų bazei. http://www.culturecrossroads.lv/en/latest , http://www.culturecrossroads.lv/pdf/5/en
Kęstutis Kirtiklis	Dr.	Doc.	KIRTIKLIS, Kęstas; GEDUTIS, Aldis. Ancient narrative and modern promise: the political arguments for the value of the humanities in Lithuania // <i>Journal of Baltic studies</i> . Portland. 2020, vol. 51, iss. 2, p. 275–287. ISSN 0162-9778. eISSN 1751-7877. DOI: 10.1080/01629778.2020.1747509.
			KIRTIKLIS, Kęstutis. "A convenient way to describe communication...": Towards the transmission model as a metamodel // <i>Models of communication: theoretical and philosophical approaches</i> / edited by Mats Bergman, Kęstas Kirtiklis, Johan Siebers. New York : Routledge : Taylor & Francis, 2020. p. 78–94. ISBN 9781138294554. eISBN 9781315231402. (Routledge studies in European communication research and education).
			BERGMAN, Mats (red.); KIRTIKLIS, Kęstutis (red.); SIEBERS, Johan (red.). <i>Models of communication: theoretical and philosophical approaches</i> / edited by Mats Bergman, Kęstas Kirtiklis, Johan Siebers. New York : Routledge:Taylor & Francis Group, 2020. 240 p. (Routledge studies in European communication research and education). ISBN 9781138294554. eISBN 9781315231402.
			KIRTIKLIS, Kęstutis. Jam session klasikine tema // <i>Savasties praktikos</i> / Zygmunt Baum, Rein Raud; vertė Kęstas Kirtiklis. Vilnius: Apostrofa, 2019. p. 246–253.

			ISBN 9786098205121.
			KIRTIKLIS, Kęstutis. Mediocentrinis požiūris į socialinę tikrovę: estetizavimas ar mediatizacija? = A mediacentric perspective on social reality: aestheticization or mediatization? // <i>Socialinės tikrovės mediacija: kultūra, politika ir visuomenė</i> / sudarytojai Renata Šukaitytė, Kęstas Kirtiklis. Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2018. p. 15–34. ISBN 9786094599316. eISBN 9786094599309.
Patvirtinta Socialinių mokslų srities Komunikacijos ir informacijos krypties Doktorantūros komitete 2021 m. vasario 15 d., protokolo Nr. (4.10) 160000-KT-42			
Komiteto pirmininkė prof. dr. Aušra Navickienė			